

Descripció codicològica del Ms. 736 de la Biblioteca de Catalunya.

Constitutiones capituli sedis Ilerdensis

TONI FERIA JUSTICIA (UB)

El manuscrit 736, conservat a la Biblioteca Nacional de Catalunya (BC), conté les *Constitutiones capituli sedis Ilerdensis*. Està escrit sobre pergamí, a dues columnes, en lletra gòtica i llengua llatina. És un recull de les constitucions dels bisbes de Lleida Ferrer Colom (1335-1340), Jaume Sitjó (1340-1348), Esteve Mulceu (1349-1360) i Romeu Cescomes (1361-1380). El manuscrit podria haver estat redactat en dos moments diferents. En època del bisbe Mulceu, s'hauria realitzat una primera compilació de les constitucions dels bisbes Ferrer Colom i Jaume Sitjó, l'obra seria continuada amb el bisbe Romeu Cescomes. El manuscrit disposa d'un quadre de continguts (ff. 2-4) que va ser afegit en l'època del bisbe Cescomes.¹ Tot i que es va produir en dues etapes i, en ell, hi van treballar dos copistes diferents, el volum manté una unitat paleogràfica i estilística.

El text s'inicia amb les constitucions compilades per Ferrer Colom l'any 1335 (ff. 5r-20v) i són continuades per la còpia de diverses constitucions de la Seu de Lleida d'entre 1343 a 1377. Els documents copiats en els ff. 20v-29 van de l'any 1343 al 1359, i estan copiats per ordre cronològic. En canvi, els documents que trobem en els ff. 30-41v, que daten d'entre el 1363 i el 1377, no segueixen una ordenació cronològica.²

Les constitucions regulaven tots els aspectes vinculats a la vida a la Seu: règim econòmic de canonges i beneficiats, administració de les rendes, relacions amb el bisbe, disciplina, administració del culte, estudi, sepultures, etc.³

Un dels aspectes més destacables d'aquest manuscrit és la seva decoració. L'ús de tinta vermella per a les rúbriques, la presència de calderons vermells i blaus, el gran nombre d'inicials principals i d'inicials secundàries en vermell i blau i amb filigranes decorant-les i els tocs de color (vermell, blau i groc) en les majúscules, entre d'altres, ens mostren un manuscrit de gran riquesa. Però sense cap mena de dubte, l'element decoratiu que més crida l'atenció és la miniatura que ocupa l'interior de la caplletra del f. 5r.⁴ Es representa al bisbe Ferran Colom, amb hàbit episcopal, mitra i bàcul, acompanyat de dos personatges eclesiàstics (dos clergues, segons Escandell, o dues monges,

¹ BUSQUETA, J.J. "Llibre de les constitucions de la Seu de Lleida", a *Seu vella: l'esplendor retrobada*. Generalitat de Catalunya-Fundació La Caixa, Barcelona, 2003, pàg. 284.

² ESCANDELL, I. "Constitutiones Sedis Ilerdensis", a *La Seu vella de Lleida: la catedral, els promotors, els artistes, s. XIII a s. XV*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1991, pàg. 57-58.

³ BUSQUETA, J.J. *Op Cit.*, 2003, pàg. 284..

⁴ Veure Imatge 1 de l'Annex d'Imatges.

segons Bohigas).⁵ Es segueix un model iconogràfic que segurament deriva dels manuscrits jurídics eclesiàstics. La decoració de boles d'or i fulles d'heura de la caplletra, feta amb pa d'or, s'insereix en els models estilístics presents en els manuscrits catalans del gòtic lineal d'inicis del s. XIV. Escandell estableix una similitud amb el ms. lat. 4670A de la Biblioteca Nacional de París. La resta de l'orla i la miniatura del bisbe pertanyen, per estil, al gòtic italianitzant, situant-nos a mitjans del s. XIV.⁶

La Biblioteca de Catalunya conserva un altre manuscrit que conté constitucions de la Seu de Lleida, titulat *Constitutiones capituli sedis Ylerdensis* (Ms. 371). Datat c. 1350, recopila les constitucions de la Seu d'entre 1299 i 1330. En el f. 1 d'aquest manuscrit trobem una lletra A que hem de relacionar amb la lletra B majúscula de gran format que trobem al f. 1 del nostre manuscrit. Els dos volums procedeixen de la Seu Vella i són correlatius tant en contingut com en cronologia. Les lletres són indicatives d'una seriació dins d'un registre d'arxiu.⁷

Nom de l'investigador: Toni Feria Justicia

Data: 09/09/2016

Ubicació actual

Ciutat: Barcelona

Biblioteca: Biblioteca Nacional de Catalunya (BC)

Adreça. Carrer de l'Hospital, núm. 56

Telèfon: 93 270 23 00

Web: www.bnc.cat

Signatures

- Ms. 736 (a llapis a la cantonada superior esquerra del verso de la IV guarda anterior).
- 736 (al lloc i, a llapis, a la cantonada inferior dreta del f. 43v).
- Reg.º Ms. 736 | Sign.ª 6 – IV (en una etiqueta de la *Biblioteca Central de la Diputació Provincial de Barcelona* a la cantonada inferior dreta de la guarda fixa posterior).

Història

El manuscrit va ingressar a la Biblioteca de Catalunya el 22 de juliol de 1919 sense indicar-se la seva procedència. Al marge esquerra del f. 5v, trobem dues notes, una a data del 31 d'agost de

⁵ ESCANDELL, I. *Op Cit.* 1991, pàg. 58. BOHIGAS, P. *La ilustración y la decoración del libro manuscrito en Catalunya. Período Gótico y Renacimiento II*. Asociación de Bibliófilos de Barcelona, Barcelona, 1967, pàg. 169-170.

⁶ ESCANDELL, I. *Op Cit.* 1991, pàg. 58.

⁷ BALASACH, E. "Constitucions del capítol de la Seu de Lleida", a *Seu vella: l'esplendor retrobada*. Editat per la Generalitat de Catalunya-Fundació La Caixa, Barcelona, 2003, pàg. 285-288.

1786 i l'altra a data del 18 d'octubre del mateix any, en què es fa referència al seu préstec a Berga.⁸ Podríem suposar que el manuscrit encara romanía a la Seu de Lleida i que, en aquestes dates, va ser prestat a Berga. Tampoc podem descartar que, en el s. XVIII, es trobés en un arxiu o una biblioteca que desconexim.⁹

Títol al MS

Títol	Lloc
Quaternum constitutionum sedi Ilerdensis	f. 1r

Dades de còpia

Data o època	Base
1359-1377	Lletra, text i miniatura ¹⁰

Matèria escriptòria

El suport escriptori és pergami - PCCP (ff. 1-4), CPPC (ff. 5-43). El manuscrit no compleix la regla de Gregory. La raó la podríem trobar en què, en el primer quadern, trobem un quadre de continguts (ff. 2-4). Aquest es va redactar en una segona fase de còpia del manuscrit i es va afegir al davant. Per tant, el volum està format per dues unitats codicològiques unides.

Format del plegat

El volum té una mida foli.

Relligadura

No s'ha conservat l'enquadernació original. Les cobertes modernes són de pergami sobre cartró rígid. Al lloc, com hem vist anteriorment, hi figura el número 736 en referència a la signatura. El volum té quatre guardes de paper anteriors i quatre posteriors, totes elles modernes. A les guardes podem observar una filigrana de l'empresa paperera Guarro Casas. La filigrana està formada pel nom JOSEPH GUARRO amb un torre entremig. Lluís Guarro Casas (1876-1950) va encarregar al dibuixant Eduald Canivell i Masbernat (1858-1928) diversos originals amb les inicials del seu pare (Wenceslao) i el nom del seu avi (Josep) per realitzar les filigranes del seu paper. L'Arxiu de l'Associació d'Amics del Castell de Gelida conserva diversos dels dissenys de Canivell datats al 1907. Entre aquests, trobem la filigrana que apareix a les guardes del nostre

⁸ Transcrivim les notes a l'apartat **Notes i observacions** de la pàg. 9.

⁹ ESCANDELL, I. *Op Cit.* 1991, pàg. 57.

¹⁰ *Ibidem*, pàg. 58.

manuscrit.¹¹ L'any 1924, l'escriptor Ramon Suriñach Senties (1881-1964) va dedicar l'obra *El Romàntic del Molí* a Lluís Guarro. L'edició, impresa per l'Impremta Altés, de Barcelona, es va fer amb un paper amb la mateixa filigrana.¹² Aquestes dades ens porten a pensar que la nova encuadernació del nostre volum es podria haver realitzat en el primer terç del s. XX, descartant, però, els primers anys del segle. Ens quedaria el dubte si es va realitzar abans del seu ingrés a la Biblioteca de Catalunya o després.

Estat de conservació

En general l'estat del volum és molt bo. El manuscrit ha estat restaurat tal i com es pot veure en la cantonada superior interior del f. 1, on s'ha restituit suport perdut. Al f. 17, la cantonada exterior superior també ha estat restaurada degut a la pèrdua del suport. Les lletres finals de les dues primeres línies escrites a la columna dreta del recto i les primeres lletres de les dues primeres línies escrites a la columna esquerra del verso d'aquest foli s'han vist afectades. Veiem una petita pèrdua de suport al lateral exterior del f. 6 i el f. 7. El mateix succeeix al marge inferior del f. 12. Trobem petits forats al f. 15, al f. 20 i al f. 28 que no afecten al text i al f. 4 afectant les últimes lletres de la línia 15 de la columna exterior. En l'últim quadern, hi ha clars indicis de que l'últim foli va ser tallat per a reaprofitar el pergami.

No hi ha folis en blanc. El f. 1 sembla que era una guarda antiga de pergami que ara conté en el seu verso el títol del manuscrit, algunes anotacions i proves de tinta i un segell de la Biblioteca Central de Barcelona. El f. 1r resta en blanc, al igual que el f. 43v (si no tenim en compte l'anotació en llapis de la signatura).

Mides i lloc

	Alt	Ample	Lloc
Relligadura	328	228	Pla anterior
Pàgina	320	226	f. 10
Caixa	216	149	f. 3r
Caixa	215	151	f. 8r
Caixa	215	151	f. 10r
Caixa	217/224	151	f. 27r
Columna	216	67/68	f. 3r
Columna	215	69/68	f. 8r
Columna	215	68/69	f. 10r
Columna	217/224	69/69	f. 27r

¹¹ VINYES i VILÀ, J.M.; CARAFÍ i MORERA, E.; ROVIRA i TOBELL, R. *Guarro Casas, 300 anys d'història 1698-1998*. Editat per Guarro Casas, Barcelona, 1998, pàg. 81.

¹² *Ibidem*, pàg. 54.

Intercolumnni		14	f. 3r
Intercolumnni		14	f. 8r
Intercolumnni		14	f. 10r
Intercolumnni		13	f. 27r

Distribució de la pàgina

	Núm.	Lloc
Columnes	2	ff. 2-43
Línies	30	ff. 2-3
Línies	28	f. 4r
Línies	35	ff. 5-26; ff. 27v-28; ff. 30r-31; ff. 32v-33r; f. 34r; f. 35r; f. 36r; f. 38v; ff. 40-41r; f. 43r
Línies	35/36	f. 27r; f. 29
Línies	36/35	f. 30v
Línies	37/36	f. 32r
Línies	37	f. 33v; f. 38r
Línies	36	f. 34v; f. 36v; f. 37v; f. 41v
Línies	35/34	f. 35v
Línies	34	f. 37r; f. 39; f. 42r
Línies	33	f. 42v

La primera línia de la pauta s'ha deixat en blanc en tot el volum. El f. 4v només hi ha dues línies escrites i podem veure que no es va fer pautat a tot el foli. Només es van marcar les línies dels renglons on hi ha text. L'últim rengló de la columna dreta del f. 30r està en blanc i l'espai a estat ocupat per ratlles horitzontals. L'últim rengló de la columna dreta del f. 38r està en blanc i l'espai s'ha ocupat amb ratlles horitzontals en tinta negra i ratlles verticals en tinta vermella. L'últim rengló de les dues columnes del f. 39r estan en blanc. Els tres últims renglons de la columna dreta del f. 43r estan en blanc.

Detall de la foliació

Foliació moderna a llapis a l'angle superior dret en xifres aràbigues (ff. 1-43). Foliació antiga en tinta vermella i xifres romanes del I al XXXIX (ff. 5-43).

Folis totals del volum, incloent les guardes: IV (guardes modernes) + 43 + IV (guardes modernes)
 Les guardes no estan numerades. No hi ha errors de foliació. Al f. 17, la pèrdua de l'angle superior dret del pergami (que s'ha restaurat) ha fet desaparèixer la numeració antiga en vermell i en números romans. En una lletra diferent i amb tinta marró es va tornar a escriure sobre la columna dreta.

Col·lació

Quadern	Núm. folis	Lloc	Cosit (centre del plec)	Posició i text del reclam
1	4	ff. 1-4	ff. 2/3	-
2	8	ff. 5-12	ff. 7/8	Horitzontal, centrat en l'intercolumnni, al marge inferior i dins d'un cartutx. Text del reclam: um
3	8	ff. 13-20	ff. 12/13	Ídem. Text del reclam: densis
4	8	ff. 21-28	ff. 20/21	Horitzontal, centrat en l'intercolumnni, al marge inferior. Text del reclam: libre
5	8	ff. 29-36	ff. 28/29	Ídem Text del reclam: <i>Cum popter</i>
6	7	ff. 37-43	ff. 36/37	-

No hi ha signatures de quadern.

Mà o mans i lloc on es troben

Mà o tipus de lletra	Detall	Lloc
Gòtica	Rodona	ff. 5-23
Gòtica	Rodona. Es tracta d'una mà diferent.	ff. 2-4; ff. 24-42

Decoració

Classe	Detall	Lloc
Calderons	Alternen tinta vermella i blava amb decoració filigrana amb el color de contrast. ¹³	Tot el volum
Rúbriques	En tinta vermella.	ff. 5-43
Caplletra historiada amb orla	Caplletra de pa d'or amb decoració de boles d'or i fulles d'heura. La resta de l'orla està decorada amb	f. 5r

¹³ Veure Imatge 1 i 2 de l'Annex d'Imatges.

	fulles d'acant i alguns éssers fantàstics. A la miniatura de la caplletra (F ⁹), es representa al bisbe de Lleida, Ferrer Colom, amb indumentària episcopal, mitra i bàcul acompanyat per dos personatges amb hàbit negre i caputxes (clergues o monges) sobre un fons purpuri amb un motiu de damasquinat en or. ¹⁴	
Inicials	Alternen tinta vermella i blava amb decoració filigranada amb el color de contrast. Tenen una mida d'entre 2 i 4 línies. ¹⁵	Tot el volum.
Inicial	Bipartida amb tinta blau i vermella amb decoració filigranada bipartida amb el color de contrast. Té una mida de 4 línies.	f. 19v
Inicials secundàries	Alternen tinta vermella i blava amb decoració filigranada amb el color de contrast. ¹⁶	ff. 5-43 Al f. 22r no té la decoració filigranada
Majúscules	Toc de vermell. ¹⁷	ff. 5-43
Majúscules	Toc de cinabri. ¹⁸	ff. 2-4
Majúscules zoomorfes	Lletres majúscules D al inici de la rúbrica amb forma de peix en tinta vermella. ¹⁹	f. 35r; f. 37v (n'hi ha 2); f. 38r; f. 39r; f. 40v; f. 41r-v; f. 42r
<i>Signum</i>	En tinta negra amb detalls vermells i una mida de 5 línies. ²⁰	f. 20v
Foliació	En tinta vermella.	ff. 5-17; ff. 18-43
Reclams	Decorats amb un cartutx rectangular.	f. 12 i f. 20v ²¹
Quadre de continguts	El text que indica el foli està escrit amb tinta vermella.	ff. 2-4

¹⁴ ESCANDELL, I. *Op. Cit.*, pàg.58. Veure Imatge 1 de l'Annex d'Imatges.

¹⁵ Veure Imatge 1-5 de l'Annex d'Imatges.

¹⁶ Veure Imatge 4 de l'Annex d'Imatges.

¹⁷ Veure Imatge 2-5 de l'Annex d'Imatges.

¹⁸ Veure Imatge 1 de l'Annex d'Imatges.

¹⁹ Veure Imatge 5 de l'Annex d'Imatges.

²⁰ Veure Imatge 3 de l'Annex d'Imatges.

²¹ Veure Imatge 3 de l'Annex d'Imatges.

Lletres dilatades	En tinta vermella.	ff. 12v-41v
Cadenes	En tinta vermella, completant la línia fins al límit de la caixa. Es poden trobar combinades amb cadenes blaves (veure a baix). ²²	ff. 5-43
Cadenes	En tinta blava i amb cercles vermells en el seu interior, completant la línia fins al límit de la caixa. Es poden trobar combinades amb les cadenes vermelles (veure a dalt). ²³	f. 38v; f. 39r; f. 43

Davant de cada rúbrica del quadre de contingut trobem un cercle en tinta negra fora de la caixa d'escriptura. En ocasions per completar les línies de les rúbriques trobem escrita la paraula *Rubrica* en tinta vermella. Tot i la presència de diferent elements per completar les línies fins al límit de caixa d'escriptura, trobem espais en blanc així com algunes línies en blanc.

Altres dades

Pautat en tinta amb línies de guia per als renglons. La primera línia de la pauta s'ha deixat en blanc a tot el volum. En els ff. 2-4, el pautat està fet amb tinta blava, en la resta del volum (ff. 5-43) el pautat es fa amb una tinta de color marró o negre molt diluïda.

En els ff. 2-4, corresponents al quadre de continguts, els ff. 38v-39r, els ff. 40v-41r, els ff. 42v-43, es segueix l'esquema 42 de Derolez. Com hem vist anteriorment, el f. 4r no presenta pautat, només hi ha dues línies escrites en les que podem veure les línies de guia dels renglons.

En els ff. 5-20, es segueix l'esquema 51 de Derolez amb quatre línies suplementàries horitzontals (dues al marge superior i dues al marge inferior) i dues línies suplementàries verticals (al marge extern). En aquests folis, les línies dels renglons travessen l'intercolumni. En ocasions, només s'estenen algunes línies (f. 6r, per exemple) i, en altres, cap (f. 11v, per exemple). En alguns casos, algunes línies dels renglons s'allarguen pel marge, sortint del de la caixa d'escriptura, fins al final del foli (f. 5r, per exemple). En el f. 12r no trobem les línies suplementàries verticals. Per últim, en el f. 8r trobem una línia de partició de l'intercolumni.

En els ff. 21-38r, els ff. 39v-40r, els ff. 41v-42r l'esquema seguit és el 41 de Derolez. En el f. 21r i el f. 28v trobem una línia suplementària horitzontal al marge inferior. Al f. 21v, la línia mestre vertical esquerre de la caixa d'escriptura és doble.

En alguns folis, a prop del tall, podem veure perforacions al marge lateral extern en posició vertical per a guiar en el traç dels renglons. També podem observar perforacions per a les línies fonamentals de la pauta.

²² Veure Imatge 2-4 de l'Annex d'Imatges.

²³ Veure Imatge 4 de l'Annex d'Imatges.

Trobem reclams en posició horitzontal, centrats en la part inferior del foli coincidint amb l'intercolumni (ff. 12,20,28 i 36). Els reclams del f. 12 i del f. 20 es troben inserits dins d'un cartutx.

Notes i observacions.

El f. 1 sembla ser una guarda antiga en pergami que posteriorment va ser utilitzada per encabir el títol, escrit en lletra humanística. No te cap tipus de pauta i trobem anotacions i proves de tinta. Cal destacar la presència de dues lletres B majúscules de gran format (aquesta lletra també està present a continuació del títol). Entre les anotacions presents en aquest foli podríem destacar la següent: De Anno M CCC XXXV *vsque* ad | Annum M CCC LXXII, escrita en lletra humanística. Tot el volum conté un gran nombre d'anotacions en diferents tipus de tinta i lletra (s. XV-XVIII) que ens mostren un gran ús de l'obra. Cabria ressaltar les dues anotacions marginals al f. 5v., esmentades anteriorment, en referència al préstec del manuscrit:

Sacado p^r. | testim. con | sello 4.º á 31 | de Agosto de 1786 | Berga

Sac.º p^r. Tes.º con | sello 4.º á los 18 de | Octubre de 1786 | Berga

Trobem la presència de manícules al f. 10r, f. 12r (dues), f. 12v, f. 16r, f. 17v i f. 19r.

Per últim, trobem el segell en negre de la Biblioteca Central de Barcelona al f. 1r, al f. 43r i a la guarda posterior fixa.

CONTINGUT DEL MANUSCRIT

El volum només conté una obra, les *Constitutiones capituli sedis Ilerdensis* precedida d'un quadre de continguts (ff. 2-4) que remet a la foliació antiga. Conté un recull de les constitucions que regulaven la seu episcopal de Lleida. L'obra està completa.

ÍNCIPIT/ÈXPlicit

Rúbrica quadre de continguts, f. 2r. S²Ecuntur R²ub²rice cons²t²itu|tionum sedis ilerdensis

Íncipit text, f. 5r.: F⁹Errarius mi|seratione divina Episcopus | Ilerdensis in gener|ali capitulo ecclesie ilerdense

Èxplicit text, f. 43r.: puniatur sic quos eius pena ad | alios cedat exemplum

Bibliografia

BOHIGAS, P. *La ilustración y la decoración del libro manuscrito en Catalunya. Período Gótico y Renacimiento II*. Asociación de Bibliófilos de Barcelona, Barcelona, 1967, pàg. 169-170.

BUSQUETA, J.J. "Llibre de les constitucions de la Seu de Lleida", a *Seu vella: l'esplendor retrobada*. Editat per la Generalitat de Catalunya-Fundació La Caixa, Barcelona, 2003, pàg. 283-284.

Cort i Mecenatge: la literatura, l'art, la música i el teatre a l'Edat Mitjana [catàleg de l'exposició celebrada a la BC el juny de 1993]. Editat per la Biblioteca de Catalunya, Barcelona, 1993.

DEROLEZ, A. *Codicologie des manuscrits en écriture humanistique sur parchemin*. (2 vols.) Brepols, Turnhou, 1984.

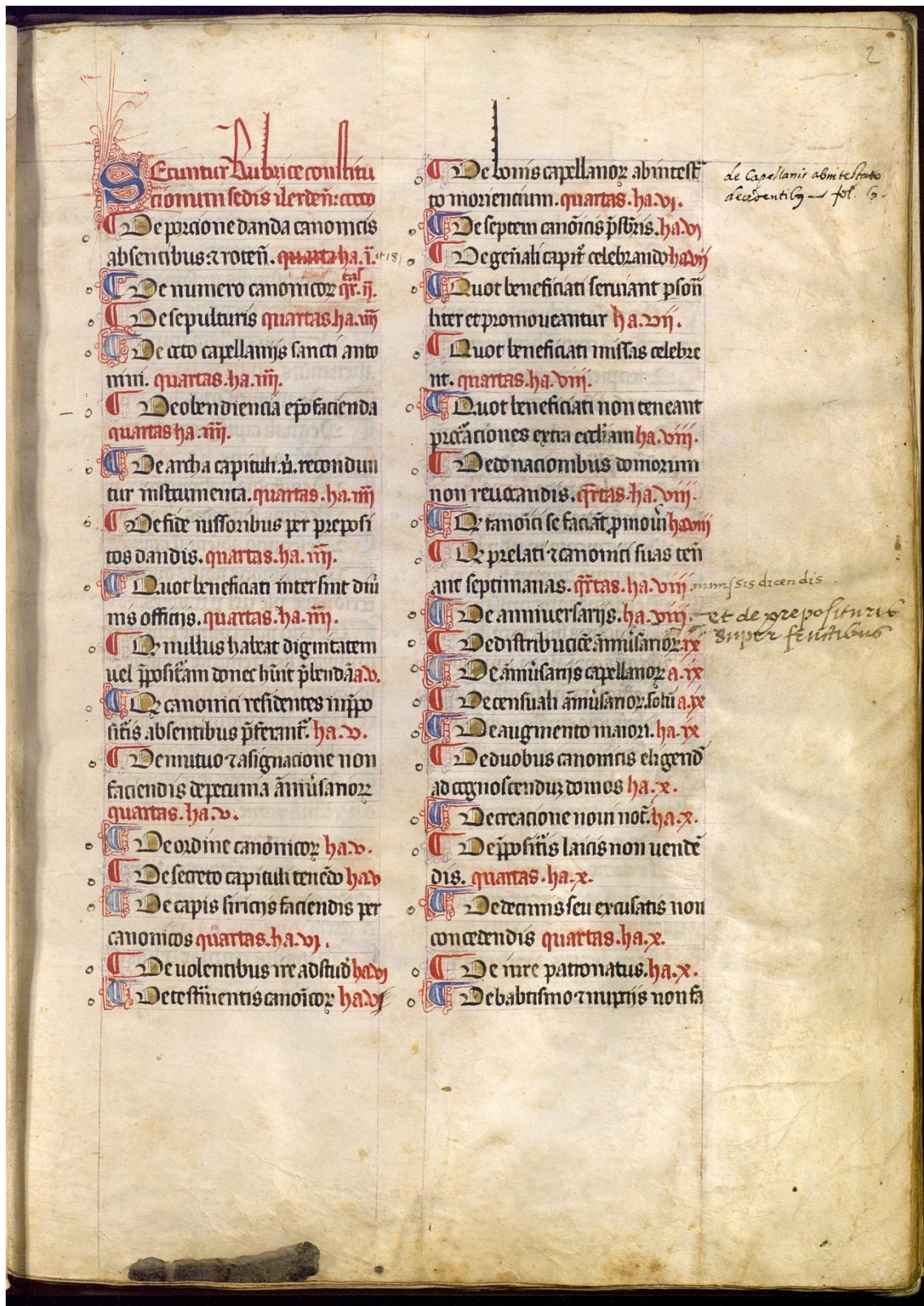
ESCANDELL, I. "Constitutiones Sedis Ilerdensis", a *La Seu vella de Lleida: la catedral, els promotors, els artistes, s. XIII a s. XV*, editat per la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1991, pàg. 57-58.

PLANAS BÁDENAS, J. "Un testimoni miniat de la producció librària lleidatana durant el segon quart del s. XIV", a *Bulletí dels amics de l'art romànic del Bages*, núm. 100, 1995, pàg. 517-525 (pàg. 524, nota 22).

RUIZ GARCÍA, E. *Introducción a la codicología*. Editat per la Fundación Germán Sánchez Ruipérez, Madrid, 2002.

TRENCHS, J. "De l'Estudi general a la Seu: la confecció de llibres a Lleida durant el s. XIV", a *Congrés de la Seu vella de Lleida. Actes*, editat per l'Ajuntament de Lleida, Lleida, 1991, pàg. 133-145 (pàg. 137).

VINYES i VILÀ, J.M.; CARAFÍ i MORERA, E.; ROVIRA i TOBELL, R. *Guarro Casas, 300 anys d'història 1698-1998*. Editat per Guarro Casas, Barcelona, 1998.

Imatge 1 BC, Ms. 736, f. 2r.

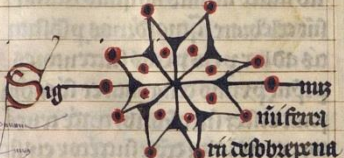

Imatge 2 BC, Ms. 736, f. 5r.

lone memorie epi pdecessoris nri de
 tenedo gñli capitulo edicti opyctum
 piane exprom. et eps ena qm in
 fia idm eps no poret ex aliis iprom
 Et om capitulo iter ee. de pto a fima
 nus ppe q nancas ecclie iprom. Ico
 ac ppa ordiact statuis. De eps ut
 ul' eis mcais pns cu canoicis i
 capitulo pñabz possit dem eps ge
 nialis capiti quicqz: sic eis mcaibz
 progatre. ualeant p mca qd ista pro
 gati eps fan ul' ordiacti sint p eosd:
 qd qnd illud sint ac si ista eps ita
 stantit dñi pte epstis existet fcs
 ul' ena ordiactum.

Pecatis itaq: constitutis
 statuta et declaratis. Nos
 dñs fernus misitac dia
 eps ut dñi inouamus et
 ordina de cōsensu capiti nri et eas
 uoluo postantioibz nre ecclie heri et
 i indolabil' obfnari. Quas pnoe
 ista septas i uno uoluntie p pps po
 m et nro ac capiti sigillis appendici
 is sigillan. Acti sūt her pñ ta i gñli
 capitulo scti m iul' augusti celebrato
 i ecclia ut dñi die maris ianuarii un
 decimo hls septibus. Anno dñi. m.
 cc. lxxviii. quito pñaw pñabz
 i ipso capitulo nro dño epso ac uenabulibz
 peregrino de fōroua. R^o blasi. fer
 uino decumbz corrore decetoz. Iaco
 b' fūois. G^o de llo laco. B^o de fōmel
 us. et michaele despes canoicaf. ipsi

us ecclie ut dñi et pñabz pñabz
 ad h' uacas et rogans d' sacras macho
 laurcas. ar' pñabz. G^o millo de calidris.
 et G^o milino de gona bnficiat as pñ
 bate ecclie llicentis.

Sigillan. Nos uenabil' capiti ecclie ut dñi et m
 canis ac negans ecclias acce epa
 h' pñ q una cu pnoias centabz die nri
 as pñ dñi pñuendū i xpo pñ dñz
 fernu epm et uenabile capitulo
 ut dñi pñabz i como capiti ecclie ut dñi
 hmo constitutis inouaretur ordina
 retur et pñabz pñabz iter sin ipas
 i pñta uoluntie septas i hac publicas
 forma recte sigillaq: dñoz epi et ca
 piti pñabz appendicia eoz madoaco
 eidm app sin rogatus et requisitus.

Iacobz cuoms. xxx. eps ut dñi
 igenat capitulo assipstois
 scti mane. xj. hls septembz.
 Anno dñi millesimo. Trece
 tesimo. xliii. **Desputans**

Indi noie. an. Nos iaco
 bus misitac dia eps et capi
 tulu: ut dñi. Accentes q ex
 eo qua passim h'z cuq: pñabz
 ab aliqz: cura epnabz cōca ari qm mo
 rem. sepultura i claustru nre ecclie ut dñi

an

Imatge 3 BC, Ms. 736, f. 20v.

Quam die et hora uel quasi p
dicit dñi capitulantes constituie
tunc punitorem collectore et dis
tributorem. **¶** Anno domini
millesimo trecentesimo lxx:

**De recipiendo taxationes et
decimam ad decem annos pro
fabrica. ccc. ccc. ccc.**

Quam die et hora uel
quasi p dñi reuendus
dominus epus et lon
gribiles dñi capitulan
tes supius nominati ex certa sciē
tia et ex tñs causis ppararunt q
opus ac fabrica sedis ilerdñi p
piat et pparere possit taxaones
uel residua eccliar dicit ilerdñi
uacantiu quomodocunq; hic ad
decem annos prime uenturos
et continue computandos hinc
recipiat ex pparere possit decima
pposituray et omnia alia una que
pparere consueuit et debuit p totū
tempus decem annoy p dñi sine
aliqua exceptione atq; obstaculo
qd p eos seu aliquos eoy loco seu
nomine de inde p totum dicitur
tempus minime fieri possit et
q; dicitur largo modo si necessa
rium fuerit seu etiam oportuit:

**De recipiendo quartum de capdi
no pro ornamentis altaris. ccc.**

xxxv

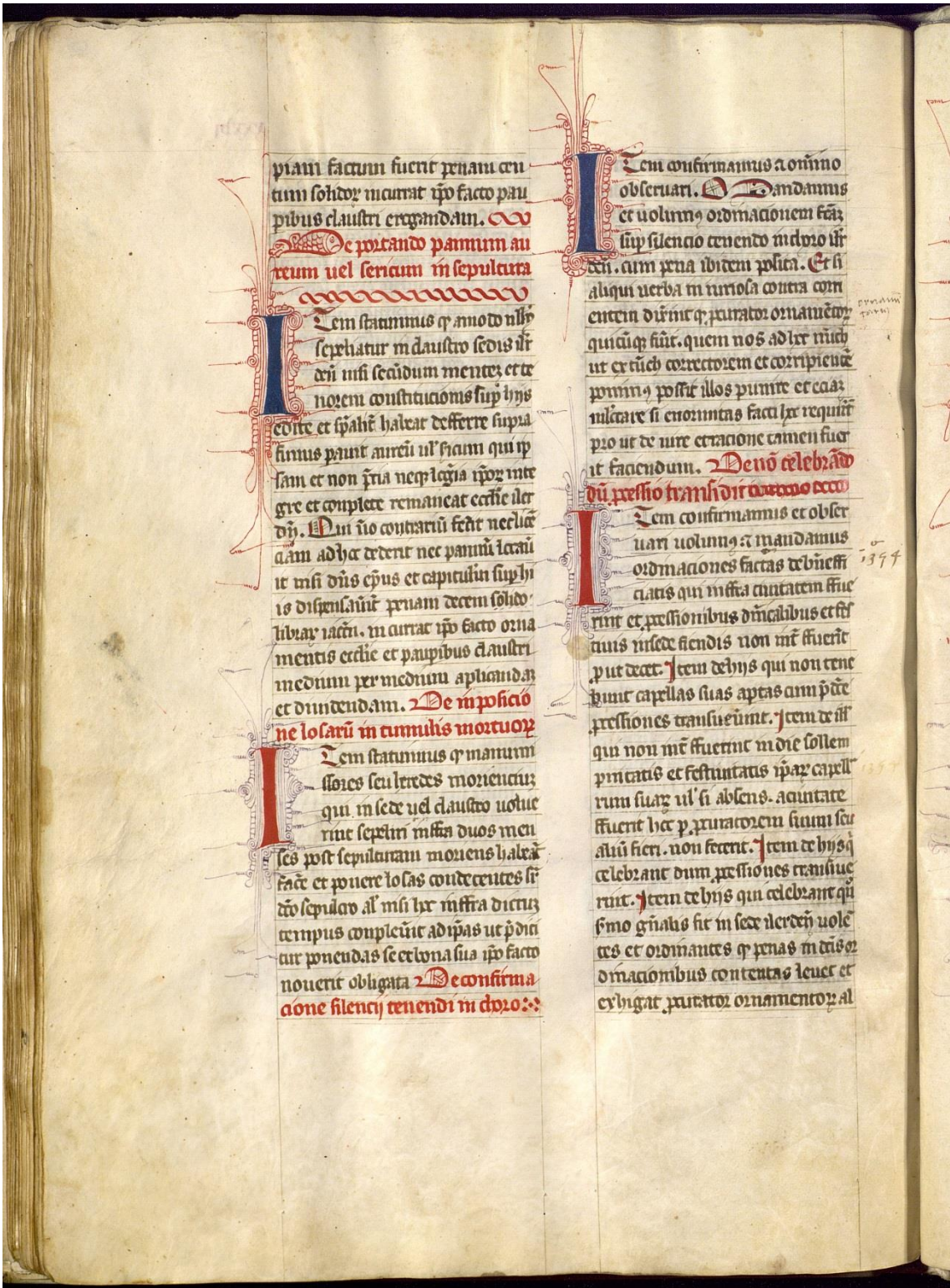
Ltem p dicitus reuendiss
dñs epus ex certa sciētia
pparant terminū iudicis
Quos ornamenta altaris
in nouis sedis ilerdñi habeant
et pparant quartū epale lci de
capdmo hinc ad decem annos
continue uenturos et completos
cum omnibus nris suis pucti
temus nomine suo pparere consu
uerunt. **¶** Anno an. a. m. t. a.
te domini millesimo c. lxxi:

**De recognoscendo possessio
nes. ccc. ccc. ccc.**

Nimo ad consuaco
nem seu possus repa
tionem rei honorum
eccliaru que ecclia
ilerdñi matri nostre et futores
crustem. indūlis lciis diocesis
enuldr obtinere dignoscantur:

Staturus ac etiam ordi
natus q; p paratores maiors
elemosine qui sūnt singulis
annis recognoscantur et iudican
tur unū et alie possessiones digni
tatum pposituray canonicoy ilerdñi
ac etiam hereditaria et cellaria
que obtinent extra terminum
cuntat ilerdñi quas tamen ob
uenit rē bñeficioru suoy p dñi
et q; legatitē scribant seu scribi fa

Imatge 4 BC, Ms. 736, f. 39r.

penam factam fuerit penam cen-
tium solidorum incurat ipso facto pau-
peribus claustrum erigendam.

**De portando pannum au-
reum uel sericum in sepulchra**

Item statuimus qd. anno ubi
sepeliatur in claustrum sedis ist-
rensi nisi secundum mentem et te-
norem constitutionis super hys
contra et spahit habeat deferre supra
firmus panni aurei uel serici qui ip-
sam et non frisa neq. legia ipsoz mte
gre et complete remaneat ecclesie ill-
dij. Qui suo contrariu fecit neclia-
tam ad hoc teneat nec panni laci
ut nisi dñs epus et capitulum super hi-
is dispensauerit penam decem solido-
rum libray iacti. in curat ipso facto orna-
mentis ecclesie et pauperibus claustrum
medium per medium applicandam
et diuidendam.

**De inposicio-
ne losari in tumulis mortuorum**

Item statuimus qd. manuum
illosos seu heredes monentium
qui in sece uel claustrum uolue-
runt sepeliri infra duos men-
ses post sepulchrum mouens habeat
facere et ponere losas condecetes si-
cuti sepulchro al. nisi hoc infra dictum
tempus compleuerit ad ipsas ut p. dicitur
aut ponendas se celona sua ipso facto
nouerit obligata.

**De confirma-
tione silency tenendi in dolo.**

Item confirmamus a omnino
obseruari. Mandamus
et uolumus ordinationem factam
super silencio tenendo in dolo ist-
rensi. cum pena ibidem posita. Et si
aliqui uerba in nuda contra con-
tencin dixerint q. parator ornamentorum
quicunq. fuerit. quem nos ad hoc nichil
ut et nichil correctorem et corripiente
p. m. possit illos punire et eas
multare si enormitas facti hoc requirit
pro ut de iure et ratione tamen fuerit
it facendum.

**De no celebratio-
ni prestio transiitio**

Item confirmamus et obser-
uari uolumus. Mandamus
ordinationes factas de beneficiis
ciatis qui infra curiam fuerint
et prestionibus dimalibus et fructibus
in sece sciendis non in fuerit
putat. Item de hys qui non tene-
bunt capellas suas aptas ann p. tate
prestiones transierunt. Item de illis
qui non in fuerint in die sollemp-
nitatis et festiuitatis ipaz capell-
rum suaz ul. si absens. acuntate
fuerit hoc p. paratorem suum seu
aliu fieri. non fecerit. Item de hys q.
celebrant dum prestiones transie-
runt. Item de hys qui celebrant qui
simo gñalis sit in sece illerden uole-
tes et ordinantes q. penas in dolo
ordinationibus contentas leuet et
exigat parator ornamentorum al.

Imatge 5 BC, Ms. 736, f. 40v.